

Ad 10.

Som anført under punkt 5 bør ungdomsuddannelserne opbygges som et åbent system, som eleverne kan forlade og vende tilbage til.

Denne åbenhed i systemet bør også komme den voksne del af befolkningen til gode, ikke mindst den del, som kun har fået 7 – eventuelt 9 – års grundskoleuddannelse.

Der bør derfor finde en udbygning sted af tilbuddene om undervisning for voksne med henblik på at udjævne forskellene mellem de yngres og ældres uddannelsesniveau. Disse uddannelsesstilbud til voksne må i indhold svare til tilbuddene inden for ungdomsuddannelserne, således at de voksne herigennem får mulighed for at opnå samme kompetence som de elever, der uddannes inden for ungdomsuddannelserne.

De voksne elevers forudsætninger for at deltage i en sådan undervisning er imidlertid forskellige fra de unges. De praktiske vilkår for voksenundervisningen vil derfor afvige fra de vilkår, hvorunder ungdomsuddannelserne virker. Dette gælder bl. a. i pædagogisk henseende, hvor undervisningen må tilrettelægges ud fra de voksnes erfaringer fra arbejdslivet, men herudover vil de voksne elevers økonomiske muligheder for at deltage i undervisningen være forskellige fra de unges. Spørgsmålet om de økonomiske vilkår for de voksne elever må derfor tages op til nærmere overvejelse.

Ad 11.

Det er en forudsætning for at tilvejebringe en større grad af overskuelighed inden for ungdomsuddannelserne, at lærerne erhverver et alment kendskab til hele uddannelsesområdet faglige indhold. Denne indsigt må opnås gennem en udbygget efter- og videreuddannelsesaktivitet, hvor der lægges vægt på grundigt at orientere lærerne om de uddannelser, der ligger udenfor deres eget faglige felt. Det er ikke tanken, at lærerne på denne baggrund skal kunne varetage en egentlig undervisning på disse områder, men de skal besidde så meget kendskab til de øvrige fagområder, at de dels kan støtte og vejlede eleverne i valgsituationer o. lign., dels kan bibringe eleverne en forståelse for sammenhænge mellem deres egen uddannelse og andre uddannelser. For fuldt ud at kunne varetage disse opgaver er et grundigt kendskab til folkeskolen og til de videregående uddannelser og helst også de erhvervsforhold, som uddannelserne kan føre frem til, ligeledes en nødvendig forudsætning.

Efteruddannelsen af de lærere, der i dag varetager undervisningen inden for ungdomsuddannelserne, foregår i dag under forskellige former. Tilvejebringelse af en større grad af sammenhæng mellem ungdomsuddannelserne vil helt naturligt kunne fremmes, såfremt der tilsvarende etableres en nærmere sammenhæng mellem lærernes efteruddannelse. Dette gælder især de lærere, der skal varetage eller koordinere vejledningsopgaverne, som ifølge deres natur i særlig grad vedrører forhold på tværs af de enkelte uddannelser, samt de lærere, der skal undervise i de almene fag, der skal indgå i samtlige uddannelser.

De seneste års kraftige vækst i søgningen til ungdomsuddannelserne har bl. a. betydet, at der er opstået en større spredning inden for elevklientellet i henseende til forudsætninger og baggrund. Andelen af elever, der kommer fra miljøer uden tradition for fortsat uddannelse, er voksende inden for gymnasiesektoren, samtidig med at erhvervsuddannelserne søges af flere elever med en studieforberedende uddannelsesmæssig baggrund. Denne udvikling stiller pædagogiske krav til undervisningen inden for begge skoleformer og understreger samtidig behovet for, at lærerne besidder et bredere fagligt kendskab til andre uddannelsesområder, end tilfældet hyppigt er i dag, jfr. det ovenfor anførte. Det må påregnes, at denne udvikling vil fortsætte og forstærkes ikke mindst i takt med opbygningen af bedre muligheder for voksne for at bevæge sig på tværs i systemet.

Det anførte giver baggrund for på længere sigt at overveje mulighederne for at skabe en nærmere sammenhæng mellem de enkelte lærergruppers grunduddannelse. De første skridt i denne retning kunne bestå i en øget forsøgsvirksomhed. Giver forsøgsresultaterne grundlag for mere permanente foranstaltninger, er der åbnet adgang for at løse op for det båseselement, som i dag begrænser de forskellige lærerkategoriernes ansættelsesmulighed til bestemte uddannelser.

Ad 12.

Der skal være tilbud om gratis undervisning ved alle ungdomsuddannelser, således at der kun bliver tale om betaling for undervisningen, såfremt det vælges at gennemføre uddannelsen på alternative private institutioner. Allerede i dag er den altovervejende del af den undervisning, der finder sted inden for ungdomsuddannelserne, gratis.

I øjeblikket er de økonomiske vilkår for eleverne indenfor ungdomsuddannelserne forskellige.